

Zaključci Okruglog stola Medijska kleveta i sankcije

Na okruglom stolu *Medijska kleveta i sankcije* nakon izlaganja i rasprave formulirani su zaključci i prijedlozi koje je prihvatila većina sudionika.

Uvažavajući:

- da je sloboda primanja i širenja informacija jedno od temeljnih ljudskih prava,
- da bi u suvremenom društvu širenje informacija - a ne dezinformacija, kojima po sadržaju i smislu pripada i kleveta - trebali osigurati medijski nakladnici,
- da medijske poruke klevetničkoga sadržaja mogu ugroziti duševni integritet, život i zdravlje pojedinca,
- da Konvencija UN-a za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950) dopušta da ostvarivanje slobode izražavanja, primanja i širenja informacija može biti podvrgnuto ograničenjima ili zakonskim kaznama radi zaštite zdravlja i morala te radi zaštite ugleda i prava drugih,
- da su novinarstvo i masovni mediji znanstvene grane u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti,

formulirani su ovi zaključci i prijedlozi:

Članovima radne skupine za izradu nacрта prijedloga Kaznenog zakona

- 1) Postojeća zakonska rješenja i sudska praksa građanima ne osiguravaju Ustavom zajamčeno pravo na ispravak te je građanima uskraćena nematerijalna zaštita od klevete, uvrede te nasrtaja na čast i ugled.
- 2) S obzirom na to da u Republici Hrvatskoj proces profesionalizacije novinarske struke nije završen i da ne postoji krovna profesionalna novinarska udruga, osiguranje zakonskih rješenja za efikasnu zaštitu građana od štetnoga djelovanja kaznenih djela protiv časti i ugleda dužnost je državnih vlasti.
- 3) Dok se novinarska struka ne profesionalizira, slobodu širenja i primanja informacija potrebno je štiti zakonski. Stoga ugrađivanje političkih rješenja u Kazneni zakon (koja ne osiguravaju pravnu zaštitu građana) nije dobro.

Novinarskim udrugama

- 1) U procesu transformacije novinarstva u reguliranu profesiju te time stvaranja uvjeta za uvažavanje i provedbu profesionalnih etičkih načela, potrebno je osnovati komoru za medijske struke, krovnu organizaciju koja bi na državnoj razini objedinjavala i regulirala provedbu medijske deontologije u praksi. Komora bi mogla provoditi etičku regulaciju koja bi obuhvaćala i sankcije, sve u okviru ohrabrenja novinara da snažnije zagovaraju svoj profesionalni status.

2) S obzirom na to da u Republici Hrvatskoj novinar ne mora biti osoba koja je završila visokoškolsko obrazovanje s područja komunikologije, masovnih medija ili novinarstva, predložimo doškolovanje novinara prema verificiranom programu koji bi nosio 30 ECTS-bodova i uključivao predmete iz navedenih područja.

3) Uočena je potreba da se medijskim nakladnicima predloži osiguranje novinara u stvaranju medijskih sadržaja od mogućih štetnih posljedica njihova rada kao poslovnoga rizika.

4) S obzirom na to da se isključivo restriktivni pristup rješavanju pitanja medijske klevete nije pokazao efikasnim, smatramo da bi uz postojeće predviđene sankcije trebalo uvesti i načine pozitivne motivacije za stvaranje medijskoga sadržaja u kontekstu društvene odgovornosti medija i pravila struke. Sredstva bi se dodjeljivala u obliku novčane potpore, po uzoru na Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti Agencije za elektroničke medije (http://www.e-mediji.hr/rad_agencije/fond_pluralizam.php). Tako bi poštivanje zakona i profesionalnih etičkih načela medijskim nakladnicima uz moralnu donijelo i financijsku dobit.